

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 95 0 П 022599 15 Рев
Бања Лука, 10.11.2016. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Росе Обрадовић, као предсједника вијећа, Горјане Попадић и Војислава Димитријевића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља М.Т. из Т., кога заступа пуномоћник П.И., адвокат из Т., против тужене С.о. д.д. С., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Требињу број 95 0 П 022599 14 Гж од 26.12.2014. године, на сједници одржаној 10.11.2016. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Требињу број 95 0 П 022599 12 П од 15.11.2013. године дјелимично је усвојен тужбени захтјев те обавезана тужена да тужитељу на име накнаде нематеријалне штете исплати укупан износ од 16.125,00 КМ, од чега на име претрпљених физичких болова износ од 3.750,00 КМ, на име претрпљеног страха износ од 1.875,00 КМ и на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 10.500,00 КМ, све са законском затезном каматом од 15.11.2013. године до исплате и уз накнаду трошкова парничног поступка у износу од 2.667,00 КМ. Са преосталим дијелом захтјева за накнаду нематеријалне штете тужитељ је одбијен, а са захтјевом за накнаду материјалне штете исти је у цијелости одбијен.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Требињу број 95 0 П 022599 14 Гж од 26.12.2014. године жалбе странака су одбијене и првостепена пресуда потврђена.

Благовременом ревизијом тужитељ побија другостепену пресуду у дијелу којим је одбијена његова жалба и то због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се оспорена пресуда у побијаном дијелу преиначи тако да се у цијелости усвоји његов тужбени захтјев.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитеља да му тужена накнади нематеријалну и материјалну штету која му је проузрокована у саобраћајној несрећи.

Наконведеног поступка нижестепени судови су утврдили: да се дана 16.10.2009. године око 11 часова на локалном путу у мјесту Ј. догодила саобраћајна несрећа у којој су учествовали тужитељ са возилом марке „Опел“ и Д.Ж. са возилом марке „Голф“; да се возач Д.Ж. кретао неприлагођеном брзином, ради чега у непрегледној кривини није успио да благовремено заустави возило и тако избјегне судар са возилом тужитеља које му је долазило у сусрет; да је првостепени суд пресудом број 95 0 К 009282 10 К од 28.4.2011. године Д.Ж. огласио кривим због кривичног дјела угрожавање јавног саобраћаја и изрекао му условну осуду; да је возило којим је управљао наведени возач било осигурано код тужене од одговорности за штете према трећим лицима; да је тужитељ у овој саобраћајној несрећи задобио тешке и по живот опасне тјелесне повреде у виду крварења у плућној марамици те нагњечења главе и крвних судова, ради чега је б дана био у коми; да је због ових повреда тужитељу умањена животна активност за 60%; да је у вријеме када се десио штетни догађај тужитељ имао 75 година и да се до тада бавио пчеларством; да је тужитељ са туженом у вези накнаде штете на његовом путничком моторном возилу дана 22.02.2012. године закључио вансудско поравнање којим је признао свој допринос настанку штете у омјеру од 40% те прихватио понуђени износ од 1.067,00 КМ.

Полазећи од овог утврђеног чињеничног стања, које не може бити предмет побијања и оцјењивања у овом ревизионом поступку, с обзиром на изричиту забрану садржану у одредби члана 240. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске” број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП), нижестепени судови нису погрешно примијенили материјално право на штету тужитеља када су дјелимично усвојили његов тужбени захтјев за накнаду нематеријалне штете и када су у цијелости одбили његов захтјев за накнаду материјалне штете.

У овом конкретном случају, а што није спорно међу парничним странкама, правоснажном кривичном пресудом је утврђено да је осигураник тужене починио кривично дјело за које је оглашен одговорним. Суд је у парничном поступку везан само за одлуку кривичног суда у погледу постојања кривичног дјела и кривичне одговорности учиниоца (члан 12. став 3. ЗПП). Но, одговорност у грађанском праву је шира од одговорности у кривичном праву. Нижестепени судови су provedеним доказима, а посебно саобраћајним вјештачењем, правилно утврдили да за предметну саобраћајну несрећу није искључиво одговоран возач возила осигураног код тужене већ да постоји и знатан допринос тужитеља који се кретао више лијевом страном коловоза, иако се ради о уском путу на коме се два возила не могу мимоићи.

Другостепени суд је основано одбио жалбени приговор да је приликом одређивања омјера подијељене одговорности првостепени суд игнорисао налаз и мишљење саобраћајног вјештака по коме је тужитељ допринио штетном догађају са 17%, те, унаточ томе, утврдио допринос тужитеља у проценту од 25%.

Према одредби члана 147. ЗПП, суд ће извести доказ вјештачењем када је ради утврђења или разјашњења неке чињенице потребно стручно знање којим суд не располаже.

У овом спору ангажован је вјештак саобраћајне струке на околност доприноса учесника предметне саобраћајне несреће у настанку штете. Међутим, проценат овог

доприноса не одређује вјештак, већ суд, док вјештак само указује на пропусте возача који су у узрочној вези са настанком штетног догађаја. Стога су нижестепени судови, с обзиром на пропусте тужитеља и осигураника тужене, правилно примијенили одредбу члана 192. став 1. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“ број 29/78, 39/85 и 57/89 те „Службени гласник Републике Српске“ број 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04, даље: ЗОО) када су утврдили допринос тужитеља настанку штете од 25% и обавезали тужену да тужитељу накнади 75% од утврђене накнаде нематеријалне штете.

Накнада која је одређена тужитељу (за претрпљени физички бол 5.000,00 КМ, за страх 2.500,00 КМ и за душевни бол због умањења животне активности 14.000,00 КМ), те му досуђена у износима умањеним за проценат његовог доприноса настанку штете, је резултат сагледавања свих околности (прописаних одредбом члана 200. ЗОО) које одређују висину правичне накнаде, као што је доб оштећеног (75 година у вријеме повређивања), околности под којима се штетни догађај десио и повреде наступиле, лична својства тужитеља (ради се о пензионеру самцу), све посљедице које су наступиле због повређивања тужитеља итд. Стога, по оцјени овога суда, досуђени износи нису изван правног стандарда „правичне накнаде“, који је верификовала судска пракса у примјени одредбе члана 200. ЗОО, па се наводи ревизије да је досуђена накнада нематеријалне штете прениска не могу прихватити.

С обзиром на чињенице које су утврђене у поступку пред нижестепеним судовима, правилан је закључак тих судова да тужитељ није доказао да је због предметног штетног догађаја претрпио материјалну штету, нити је доказао висину те штете. На основу исказа саслушаних свједока утврђено је само да се до штетног догађаја тужитељ бавио пчеларством и да су му након штетног догађаја пчеле пропале. Међутим, тужитељ није извео доказ на околност да је пропаст пчела у узрочној вези са предметном саобраћајном незгодом нити је извео доказе на околност да је продајом меда остваривао приходе и у којем износу. Приликом саслушања у својству парничне странке тужитељ се није ни изјашњавао о материјалној штети коју је претрпио угинућем пчела, а подаци Удружења пчелара Т. о цијени пчелињих друштава и цијени меда не могу послужити као валидан доказ о висини материјалне штете чију накнаду тражи тужитељ у овом спору.

Према свему изнесеном, не постоје недостаци у доношењу нижестепених пресуда на које указује ревизија, а ни они на које ревизијски суд пази по службеној дужности, ради чега је ревизију као неосновану ваљало одбити и одлучити као у изреци (члан 248. ЗПП).

Предсједник вијећа
Роса Обрадовић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић